

Paur kute Epexukam me jamã pi'ôk no'ôk ne ja.

Paur ne krĩraxbê Epexukam me jamã pi'ôk no'ôk ne. Nãm me Paurbê ijê nhym mebê ijê djâkam âmkan ne memã pi'ôk no'ôk ne. Kute meo tỳx ne meo kĩnhmã ne memã pi'ôk no'ôk ne. Ne memã Metĩndjwỳnh kute mỳjja kunĩ'ã karõo amirĩt ne. Metĩndjwỳnh kute pyka nhipêx kêtri ne gwaj bajã amim karõ ne kam jakam arỳm Jejukôt gwaj bapytãro tẽn kam amũ 'ôkam dja bajaxwe kunĩo apêx. Be, pykabê ar babari dja Xatanajmê ô me karõ punumê gwaj bawỳr prôt. Be, gwaj baje Jeju mar kunĩ dja gwaj tu Xatanajmã baku'ê tỳx ne amijo aptàn o apa. Kam ne Paur apỳnh memã 'ã karõ, me kute katàt amijo ba'ã memã karõ.

Metĩndjwỳnh ne Kritukôt mỳjja kunĩ o ba. Ne Kritukôt mỳjja kunĩ 'y ne o ban kam ajte kôt gwaj bapytã. Ne kôt gwaj bajo kĩnh. Be, Kritu ne gwaj baje Jeju mar kunĩmã bẽnjadjwỳr. Kute gwaj bajo djuw mexo baja pumũ. Nãm ã Paur memã o amirĩto ane.

1 ¹Ba ne ba ibê Paur. Metĩndjwỳnh ne Jeju Kritumã ijã karõ nhym arỳm ijano ba memã 'ã idjujarênh ar iba.

Krĩraxbê Epexukam Jeju kute ar ajo õ me ja ne ba pi'ôk kôt ar amã ikabên. Gar aje arek Kritu Jeju kôt ar amijo aban 'ã adjukanga kêtja ba pi'ôk no'ôkkan ar amã ikabên.

²Metĩndjwỳnhbê ne me Babãm. Ne Bẽnjadjwỳr djwỳnhbê ne Jeju Kritu. Gê ar tu kum ar akaprĩn^a ar ajo ba gar adjumar mex rã'ã ne.

Mỳjja kunĩ kêtri Metĩndjwỳnh kute amijo me utãr.

Rô 8.29; Tex k 1.4; A Tex 2.13; Ped k 1.2

³Be, Metĩndjwỳnh ne ukaprĩ:kumrêx. Kute Bẽnjadjwỳr djwỳnhbê Jeju Krituo ba nhym kute o Bãm. Metĩndjwỳnh ta ne gwaj bajo djuw mex. Gwaj tu amim Kritu markumrêx nhym prĩne kàjkwakam õ mỳjja kunĩo gwaj bajo djuw mex. ⁴Ga, kute amijo gwaj bapytãrja pumũ. Mỳjja kunĩmê me kunĩ kator kêtri ne amijo gwaj bapytàn amim,

^a1.2 Djãm ar ga ne gar adjukaprĩ nhym ar pãnh arỳm kum ar akaprĩ Kati. Ar ta ne ar tu kum ar akaprĩkumrêx.

—Be, me wã dja me tu amim Kritu markumrêx ba arÿm meo inhôkumrêx nhym me arÿm imã axwe kêtumrêx. Nãm ã kum gwaj bajabêkam gwaj bajã amim ane. ⁵Amrêbê me kunĩ kêttri, mÿjja kunĩ kêttri ne ta kum gwaj bakĩnhkumrêx ne amijo gwaj bapytã. Ne kam tu amim gwaj bajã karôkumrêx ne amim,

—Me wã dja me tu amim Jeju Kritu markumrêx ba arÿm meo ikrakumrêx, ane. ⁶Metĩndjwÿnh tu kum gwaj bakaprĩ:kumrêx. Nãm kum Kra jabêkumrêx, ne Krakôt kum gwaj badjwÿ kaprĩ:kumrêx. Dja gwaj kam bakunĩ: kum,

—E kum, djãm adjukaprĩ ngri: got? Adjukaprĩ ra:xi. Amexti:re. Me imã akĩnhkumrêx, anhÿro baba. Gwaj baje ã kum anhÿro baba kadjy ne arÿm amijo gwaj bapytã.

⁷Nãm Krakôt kum gwaj bakaprĩ:kumrêx. Kra ne amikamrôo gwaj bajaxweo pãnh. Nhym kam arÿm gwaj bajaxweo maro aknon bakam ngryk kêt ne. Nãm ukaprĩ:kumrêxkôt ã gwaj bajaxweo ane. ⁸Kute prĩne mÿjja kunĩ mar. Kute amikukãm mÿjja kunĩmẽ me kunĩ'ã amim karô. Ne kam gwaj badjwÿ, kute amim gwaj bajã karô kôt arÿm kum gwaj bakaprĩ:kumrêx.

⁹Ta ne amrêbê: kute mÿjja kunĩ markôt arÿm amim kabên'ã karô. Ta ne kum kabên kĩnh ne arÿm amim kabên'ã karô ne kam memã arênh kêt 'âtũm. Ne kam ajte ta arÿm jakam gwaj bamã kabênja jarê. ¹⁰Nãm jakam gwaj bamã,

—Dja ã me kunĩ kute aminhinomã amimênh djã nhô akati bôx ba kam Kritu'ã me kunĩmẽ mÿjja kunĩo akuprô. Kãjkwakam mÿjja nãr pykakam mÿjja dja ba Kritu'ã kunĩo akuprô nhym arÿm kunĩo ba, ane. Amrêbê kute kabên jarênh kêt ja ne jakam arÿm gwaj bamã arê.

¹¹Amrêbê mÿjja kunĩ kêttri, me kêttri ne amijo me ibê idjaer pytã. Nãm tu me ijã amim karôkumrêx ne amim,

—Be, me wã dja ba memã amak bô nhym me arÿm tu amim Kritu markumrêx ba kam arÿm meo aminhõ. Nãm ã me ijã amim ane. Ta ne kute amim mÿjja kunĩmẽ me kunĩ'ã karô. Kute amim 'ã karô kôt ne mrãmri kute o apôxkumrêx ne kute o bakumrêx. Djãm me ibê idjaerbit ne amijo me ipytã? Kati. Mÿjja kunĩ:. Kute amim mÿjja kunĩ'ã karô kôt arÿm mrãmri kute o apôx ne o bakumrêx.

¹²Mÿj kadjy ne amijo me ibê idjaer pytã? Bir, ba me ikumrêx ne ba me tu amim Kritu markumrêx ne kôt ar amijo iba. Me kunĩ dja me me ijã abenmã kum,

—Ga, me kute Kritukôt katãt ar amijo baja pumũ. Kritu mexti:rekumrêx. Me bamã kĩnhkumrêx, anhÿro ba. Ja kadjy ne amijo me ipytã. ¹³Me ibê idjaer kumrêx ne ba me tu amim markumrêx. Nhym kam me arÿm me abajtemmã Kritu'ã ujarênh ny katãtkumrêxja jarê ga me aman tu amim markumrêx. Nhym kam Metĩndjwÿnh arÿm me ajaxwebê me apytãn kam me amã Karô jano.

Amrêbê Kritu kute me bamã Karô jarênhja ne me amã ano nhym arÿm me ajo ba. Ga, me kute mÿjja'ã aminhidji janhôr nhym arÿm amirĩtkumrêxja pumũ. Me badjwÿ Metĩndjwÿnh arÿm me bamã Karô jano nhym arÿm me bajo ba. Me bajo ba gu me arÿm amim,

—Mrāmri ne Metĩndjwỳnh arỳm ijo krakumrẽx. Ga, arỳm kute imã Karõ janor nhym kute ijo bakumrẽxja pumũ, ane. Karõ ne me bajo ba gu me ã amim ane. Kam, gu me baje mrāmri ja markumrẽx. Arỳm Metĩndjwỳnh kute me bajo kraja ne gu me baje mrāmri markumrẽx.

¹⁴Ga, me kute memã mỳjja rũnh nhõrmãn kam kukãm kute memã mỳjja kryre nhõrja pumũ. Me amim kryre jamỳn arỳm amiwỳr rũnhja kamnhĩxkumrẽx.

Me badjwỳ Metĩndjwỳnh arỳm me bamã Karõ jano nhym arỳm me bajo ba gu me arỳm amim,

—Ga, Metĩndjwỳnh arỳm kute imã Karõ janorja pumũ. Ga, kute ijo baja pumũ. Mrāmri dja ba kàjkwakam kõt itĩn ne ar iba rã'ã: rã'ã ne, ane. Karõ ne me bajo ba gu me ã amim anen kam arỳm baje mrāmri ja markumrẽx. Mrāmri kàjkwakam Metĩndjwỳnhkõt batĩn ne ar baba rã'ã: rã'ãja baje mrāmri markumrẽx ne amiwỳr kamnhĩxkumrẽx. Dja gu me Metĩndjwỳnh kõt batĩnmãja maro baba: nhym Kritu arỳm bõx ne amikõt me bajo mō. Metĩndjwỳnh kute amijo me bapytãrjao mō. Dja amikõt me bajo mō nhym me kunĩ arỳm abenmã kum,

—Metĩndjwỳnh me:xkumrẽx. Me bamã kĩnhkumrẽx, ane.

Kute Metĩndjwỳnhmã meo à'wỳr.

Kor 1.9; Pir 1.9; Tex k 5.23; Idja 13.20

¹⁵⁻¹⁶Kam ne ba mã Metĩndjwỳnhmã ar akam amikĩnh jarẽho iba. Ar ga ne gar arỳm tu amim Bẽnjadjwỳr djwỳnh Jeju markumrẽx ne kam amã Jeju nhõ me ja kunĩ jabê. Nhym kam me arỳm imã ar ajarẽ ba ar aman mã Metĩndjwỳnhmã ar akam amikĩnh jarẽho iban kam mã kum ar ajo a'uwn kum,

¹⁷—Metĩndjwỳnh, ga ne ga Bẽnjadjwỳr djwỳnhbẽ Jeju Krituo aba. Djũnwã, amexti:re. Dja ga Akarõo aro aba gẽ ar arỳm ô'ã katãt akabẽn markumrẽx nhym arỳm arkum Akrao amirĩtkumrẽx gẽ ar mar mexkumrẽx. ¹⁸Anhõ me ja dja me arỳm kàjkwakam anhõ mỳjja mexti:rekumrẽxo aminhõ. Mỳjja ja kadjy ne ga amiwỳr ar 'wỳr ne aro aba. Dja ga arkum anhõ mỳjjaao amirĩt gẽ ar prĩne mexti:rekõt kuman amiwỳr kamnhĩxkumrẽx. ¹⁹Me kute tu amim amarkumrẽxja dja ga memã tỳx jadjã. Aje memã tỳx jadjãr kadjy ajitỳ:xi. Me kadjy ajitỳxo abẽ kumkati. Mỳj ne ga aje meo tỳx kadjy ajitỳxkam kute? Tãm dja ga arkum o amirĩt, gẽ ar prĩne kuma. Anhõ mỳjja ja dja ga arkum o amirĩt gẽ ar kuma. Nã bãm ã ar akadjy Metĩndjwỳnh 'wỳro ane.

Metĩndjwỳnh ne 'itỳ:xi. ²⁰Ga, Kritu arỳm tykkam Metĩndjwỳnh 'itỳxo kam àpẽnha pumũ. 'Itỳxo kam àpẽnho kute akubyn o tĩnja pumũ. Nãm ajte kàjkwa djwỳnhkam o wabin aminhikô'ã ỳr. Raxo kute me rũnh jakrenh mex kadjy amidjubõk'ãnh ỳr.

²¹Kỳjrũm, me rũnh kunĩ nhiby ỳr. Nhym arỳm rax ne tỳxo me akrenh me:x ne. Nhym pa:rbẽ memã ỳr djwỳnh kunĩmẽ me rũnh kunĩmẽ me 'itỳx kunĩmẽ me bẽnjadjwỳr kunĩmẽ ne me kum ngri:re. Jakam me bakam me rũnh kunĩ ne me kum ngri:re, nàr amrẽ pyka ny mõrkam me rũnh kunĩ ne me kum ngri:re. Me kunĩ ne me kum ngri:ren kajgo:.

²²Pa:rbê me kunĩ kum kajgo me:xi. Metĩndjwýnh arým me rũnh kunĩ kadjy Jeju'ã ra:x mẽ. Ne õ me kute amim Jeju marja kunĩ kadjy 'ã rax mẽ nhym arým meo ba. Kute meo bakam arým kute me krã pyrãk.

²³Ga, me bakrãja pumũ. Me bakrãkam ne gu me badjumar nhym kam kukwakam amũ me banhĩ amingrêk ne ar me bajo ba. Me bakrãkam gu me badjumar ne arým me banhikrao badjãpênh nãr me baparkam bamrãnh. Me bakrã amũ me bakukrãdjã kunĩ ngrêk ne me bajo ba. Kritudjwý kute me bakrã pyrãk ne me bakunĩo ba, me babê õ me ja kute ta ĩ pyrãkjao ba, me bangrêk ne me bajo ba, me baje amim mar kunĩjao tuknĩn ar bajo ba. Ta ne kute amiraxo pykamê kãjkwamê mýjja kunĩo tuknĩn ar o ba kute me badjwý me bajo ba.

Metĩndjwýnh kute akubyn Krituo tĩnkõt õ me jadjwýo tĩn.

Kô k 6.11; Xit 3.3

2 ¹Nhym be, ar ga ne gar amrêbê ajamakkre kêt kute me tyk amakkre kêt pyrãk ne ar aba. Gar Metĩndjwýnh kabênkam amikrão aban mekõt ajaxwe.

²Me kum Metĩndjwýnh kĩnh kêtja kukrãdjã kõt ne gar amijo aba. Gwaj banhiby me karõ punu nhõ bẽnjadjwýr kukrãdjã kõt djwý ne gar amijo aba. Me karõ nhõ bẽnjadjwýrja tãm ne jakam me amakkre kêt prãmjaõ ba. ³Amrêbê gwaj bakunĩdjwý ne gwaj mekõt amidjwýnhbito kĩnhõ baban arým bajaxwe:. Djãm me'õ ne gwaj bajo axwe gwaj bajaxwe? Kati. Gwaj ba ne gwaj bamã bajaxwe prãm ne amim 'ã karõn arým kõt bajaxwe. Amrêbê gwaj bajaxwekam ne Metĩndjwýnh gwaj bakam ngryk ne. Me axwe kunĩmê gwaj bakam ngry:k ne.

⁴Djãm gwaj bakam ngryk rã'ãmã? Kati. Metĩndjwýnh kum gwaj bakaprĩ:kumrêx ne kum gwaj bajabê:. ⁵Gwaj bajaxwekam ne gwaj bajamakkre kêt kute mrãmri ne me tyk amakkre kêt pyrãk. Gwaj kam tu amim Kritu markumrêx ne kam mrãmri ne baje me tyk ne akubyn tĩn pyrãk. Metĩndjwýnh ne jakam Kritumê ro'ã akubyn gwaj badjwý gwaj bajo tĩn ne. Ta ne tu kum ar akaprĩn arým ar apytã.

⁶Metĩndjwýnh ne jakam Kritumê ro'ã akubyn gwaj badjwý gwaj bajo tĩn. Gwaj kam arým bajamak mex ne ar baba nyo ar baba. Kritumê ro'ã ar baban ar baba rã'ã: rã'ã ne kute mrãmri ne jakam on kãjkwakam Kritumê ro'ã ar baba pyrãk. ⁷Mýj kadjy ne gwaj Kritumê ro'ã ar baba? Bir, Metĩndjwýnh gwaj bakam ukaprĩkumrêx. Kute me kunĩmã gwaj bakam ukaprĩo amirĩt kadjy ne gwaj Kritumê ro'ã ar baba. Gwaj tu amim Kritu Jeju markumrêx nhym kam gwaj bakam õdjãnhkumrêx. Ukaprĩ:kumrêx kõt ne gwaj bakam õdjãnhkumrêx. Amrê amex mõi jakam ne amũ nĩ:jkamdjwý dja memã gwaj bakam ukaprĩjao amirĩt rã'ã: rã'ã rã'ã.

⁸Be, Metĩndjwýnh ta ne kum ar akaprĩ. Ar ga ne gar amex kêt kumrêx, nhym ta kum ar akaprĩn ar amã Kritu jano nhym ty. Gar kam tu amim markumrêx, nhym arým kõt amim apytã. Djãm ar amex ne ar adjukaprĩ gar ga: amipytã? Kati. Metĩndjwýnh ta ne kum ar akaprĩn ar amã Kritu janon kam ta amim ar apytã. ⁹Djãm we kute ar amã,

—Be, ga ne ga amex ne adjukapříkumrêx, anhÿr, ne kam we kôt kute amim ar apytâr? Arkati. Nãm ren ã ar ajômã ane, gar ren arík ga amimexo adjàmra ar aba.

¹⁰Nhym be, kati. Metĩndjwÿnh ta ne gwaj bajo mex gwaj kam arÿm badjukapří. Kritu Jeju tyn arÿm akubyn tĩn nhym kôt arÿm gwaj bajo ny. Metĩndjwÿnh ta ne gwaj bajo ny gwaj aminhijukri amidjan kam arÿm bamã me kaprío baba. Ar adjukaprí ja ne Metĩndjwÿnh amim 'ã karõ. Gwaj bakêtri amim 'ã karõ. Ne kam tũmrãm arÿm gwaj bajo ny gwaj arÿm kôt bamã me kaprío baba.

Mebê idjaermẽ me bajtem arÿm Kritu kôt abeno õbikwa.

¹¹Be, amrêbê ne ba me imã me akurêo iba. Ga me abajtemkam ne ba me ibê idjaerkam imã me akurêo iba. Ba me me ajã memã kum,

—Me wã ne me my nhinhu kã rênh kêt. Metĩndjwÿnh kum me kĩnh kêt. Me ba ne ba me imy kã rênh. Nhym Metĩndjwÿnh kum me ikĩnhkumrêx, ane. Djãm mrãmri me kute me imy kã rênhkam arÿm me imex? Kati. Me imy kãbit rênh.

¹²Me abajtemkam ne ga me amrêbê aje Kritu mar kêtumrêx ne ate amijo aba. Ba me ibê idjaer ne ba me ari me ajo kubajtemo iba. Metĩndjwÿnh ne amrêbê: kute me ipytâr'ã me imã,

—Me kute tu amim ikra markumrêx dja ba amim me utã, ane. Ne kam 'ã me imã apÿnh mÿjja jarênh mãmdji ba me maro iba. Djãm me abajtemmã ne Metĩndjwÿnh mÿjja ja jarê? Kati. Kute me amã arênh kêt ga me aje mar kêt. Kam ne ga me Metĩndjwÿnhkôt atĩn kadjy kêt ne aje amiwÿr atĩn kamnhĩx kêt ne aje mekôt Metĩndjwÿnh mar kêt. Ne kam ate kubê amijo aba. Tãm dja ga me nhÿn ama ne mar rã'ã ne.

¹³Metĩndjwÿnh bê ne ga me amrêbê ate ar amijo aba. Nhym be, jakam ne arÿm Kritu Jeju kamrõ me bakadjy prõt ne nhym me bapãnh ty. Ga me kam kôt ar amijo aba nhym arÿm ar me ajo ba.

¹⁴Ta ne me bamã,

—Me abeno anhõbikwa, ane. Nãm ã me bamã ane, gu me arÿm abeno banhõbikwa. Me abajtemmẽ me ibê idjaermẽ ne gu me bamã aben kurê. Me bamã aben kurêja ne kute mrãmri ne gu me baje aben nêje ka'ê pyrãk. Gu me kam Jeju kabênkôt arÿm abeno banhõbikwa nhym kute mrãmri ne aben nêje ka'ê ngrãnh pyrãk.

¹⁵Môjdjê kute Metĩndjwÿnh kukwakam mebê idjaermã 'ã karõkam kukràdjaja ne Kritu arÿm o kajgo. Píte'y'ã tyko arÿm o kajgon arÿm ajte mar kêt. Mÿj kadjy ne o kajgo? Bir, nãm o kajgon arÿm amiwÿr me bajo akêx. Amiwÿr me bajo akêx gu me arÿm abeno banhõbikwa. Ga, kute me bajo nyja pumũ. Gu me arÿm baje mrãmri banhĩ tipdji pyrãk. Ja kadjy ne Môjdjê kukràdjão kajgo. ¹⁶Kritu píte'y'ã tyko ne me bajo aben pydjĩn kam Metĩndjwÿnh'ÿr me bajo akêx ne. Gu me kam arÿm o banhõbikwan kam bamã aben kurê kêt.

¹⁷Kritu arÿm me abajtem'ÿr bõx. Metĩndjwÿnh bê amijo akre raxkam arÿm me awÿr bõx. Me awÿr bõx ne arÿm kàj bê me amã kabên jarê. Me aje Metĩndjwÿnho anhõbikwa kadjy ne me amã kabên jarê. Ajte me

aje me ijo anhōbikwa kadjy ne me amã kabēn jarē. Ne, me ibê idjaer ije Metīndjwýnh kôt amijo ibakam Kritu arým me iwýr bōx ne kàj bê me imã kabēn jarē. Me ije Metīndjwýnho inhōbikwa kadjy ne me imã kabēn jarē. Ne me ije ajte me ajo inhōbikwa kadjy me imã kabēn jarē.

¹⁸Djãm apýnh me Babãm'ýr me bapry? Kati. Arým ne me Babãm'ýr me bapry pydji. Metīndjwýnh Karō pydji. Me ibê idjaermē me abajtemmē ne gu me Karō pydji kôt me Babãm'ýr bōx.

¹⁹Kam ne ga me arým abajtem kêt ne me akàtàm kêt. Metīndjwýnh ne arým me ajo ô me ja ne me ajo ôbikwa. Me ibê ô me tūmmē ro'ã me ajo ôbikwa.

²⁰Gu me kam arým baro'ã babê Metīndjwýnh nhō kēno kikreti pyrāk. Kritu ne ar ijano bar me awýr bōx ne me amã arē. Ar ba ne bar Metīndjwýnh kukwakam me amã arē, ga me kabēn ma. Ar ba ne bar ije mrāmri ne kikreti kadjy pyka mã: par krax ku'ê pyrāk. Jeju Kritu kute mrāmri ne kikre par krax kadjy kum kajpar djà djwýnh pyrāk.

²¹Kum kajpar djà djwýnh kōnh ne me prīne kēn jadjwýr mexo mō. Kōnh ne me aben nhitepã adjwýr mexo mō. Ne kam aben nhiby kēn jadjwýr mexo mō: nhym Metīndjwýnh nhō kikreti arým abatàn nhō. Metīndjwýnh Karōdjwý ã me bajo anen Bēnjadjwýr djwýnhbê Jeju Kritu kôt me bapymýr mexo mō. Metīndjwýnh me ibê idjaero ôbikwan kam me abajtemo ôbikwa gu me arým Jeju kôt djan arým batypdjín dja. Batypdjín djan arým Metīndjwýnhmã bamexkumrēx ne.

²²Djãm me ibê idjaerbit ne me ijo ôbikwa? Kati. Me abajtemdjwý. Gu me kam arým baro'ã babê Metīndjwýnh nhō kēno kikreti pyrāk. Metīndjwýnh ne me bamã Karō jano. Kute me bamē amijo kajkep kadjy ne me bamã ano.

Metīndjwýnh kute me bajtem'ýr Paur janor.

3 ¹Metīndjwýnh kute me amã Karō janorkam ne ba arým kum me ajo a'uw. Me abajtemo ne ba kum a'uw ne me amã ne ba Jeju Kritu'ã idjujarēnh ar iba nhym me arým 'ã kum ikurēn idjuwpre. Ba ibê Paur ne me arým idjuwpre.

²Me ga ne ga me arým ama. Metīndjwýnh ta ne kute imã me ajã karō ga me arým ama. Nãm imã,

—Arým imã me bajtemdjwý kaprī. Ga dja ga memã 'ã adjujarēnh djwýnh, ane. Tãm ne ga me aje mar jabej ba ajte akubyn me amã arē. ³Kum me abajtem kaprīmã ne kute amrēbê arēnh kêt. Ne kam jakam ba imã arým arē ba arým me amã 'ã pi'ôk no'ôk ngrire ga me arým omūn aman ⁴badjwý ima. Metīndjwýnh kute Kritu'ã mýjja jarēnh kêt ba ije prīne marja dja ga me ama.

⁵Nãm amrēbê kute memã arēnh kêt nhym pykakam me kra'ô kute mar kêt. Me kute aben djô'ã mar kêt. Nhym kam Metīndjwýnh Karō arým jakam ar imã arē bar arým jakam kuma. Kritu ne ar ijano bar ibê ô ãpēnhkumrēx ne kukwakam idjujarēnh ar iba. Nãm ar imã arē bar jakam arým kuma.

⁶Kute mýjja jarēnh kêtja arým ar imã arēn ar imã,

—Djãm me bajtemmē me abê idjaermē arek apýnh ar abamã got? Arkati. Dja ga me akunī tu amim Kritu'ã ujarēnh ny

(Epexu 3.1)

markumrêx ne arÿm aro'ã kôt ar aba. Ne kam arÿm aro'ã Metîndjwÿnh nhô mÿjjao aminhôn aro'ã kôt ar aban kam aje anhî tipdji pyrâk. Ne kam Metîndjwÿnh kute amrêbê: memã mÿjja jarênh māmđjja me aro'ã amim aby. Me abê idjaermê me abajtemmê dja ga me tu amim Kritu markumrêx ne arÿm me aro'ã amim aby, ane. Tām ne ar imã arê ba arÿm kuma.

⁷Metîndjwÿnh ta ne 'itÿxkôt ijo ban tu kum ikaprî.^b Ne kam arÿm imã me'ã karô ba memã Kritu'ã kabên nyja'ã idjujarênh ar iba.

⁸Metîndjwÿnh nhô me ja kunî ne me kute rûnho ijakrenh mex. Ba kam bajbit ikajgo me:x ne. Nã bām te ikajgo: nhym Metîndjwÿnh ta arÿm tu kum ikaprîn kam arÿm imã idjapênh djà'ã karô. Ta ne imã,

—Ga dja ga me bajtemmã kâj bê Kritu'ã adjujarênh ar aba, ane. Kritu ne memã kînh djà rû:nh ngã, krăptî: ngã. Me te: kute kînh djà'ã ujarênh inomã mênhmã. Kritu kôt me kînh djà ja'ã ne ba idjujarênh ar iba.

⁹Kum ikaprîkam ne imã,

^b 3.7 Djām Paur ta axwe kêt nhym pānh kum kaprî Kati. Paur te axwe kêt mā nhym ta arÿm tu kum kaprî.

—Ije memã ikabên jarênh kêtja dja ba amã arê ga arÿm prïne ama. Ije amim me bajtem pytàrmã. Tãm dja ga aman me kunĩmã arênh amirĩto aba. Nãm ã imã ane. Metĩndjwÿnh ta ne Krituo mÿjja kunĩ nhipêx. Adjakamã kute Jeju Krituo mÿjja kunĩ nhipêx ne kute me abajtem pytàr'ã amim karôn kute me bakukãmãremã arênh kêt tãm ne imã arê.

¹⁰⁻¹¹ Mÿkam ne kute amrêbê me bakukãmãremã me apytâr jarênh kêt? Bir ga, Kritu kute ajbir pykakam abenã me bamênhja pumũ. Kam ne me kàjkwakam aparmã abenã me bapumũho nhÿ. Kàjkwakam me bēnjadjwÿrmê me rũnhmê ne me jakam me bapumũho nhÿ. Me baje amim Jeju mar kunĩja pumũho nhÿn arÿm me bakôt Metĩndjwÿnh raxmã kato. Me kute me bakôt Metĩndjwÿnh raxmã kator kadjy ne Metĩndjwÿnh kute amrêbê me bakukãmãremã arênh kêt. Memã kute me abajtem pytâr ne kute abenã me bamênhja kute arênh kêt.

Nãm me me bapumũho nhÿn me bajã abenmã kum,

—Be, djãm mrãmri ne djãm Metĩndjwÿnh kute prïne abenã me mēnh mar mexkumrêx. Nãm mÿjja kunĩ kētri amim me'ã karôkumrêx. Djãm kabēno kute amikapêr kâr? Kati. Nãm Bēnjadjwÿr djwÿnhbê Jeju Kritu'ÿr meo akêx nhym tu kute ar meo bakumrêx. Djãm Metĩndjwÿnh no kêt got? Ga, prïne kute aben ã me mēnh mar mexkumrêxja pumũ. Ga, me kute abeno ôbikwa mexkumrêxja pumũ, ane. Nãm me me bapumũho nhÿn ã abenmã ane. Me kute kàjkwakam ã abenmã anhÿr kadjy ne Metĩndjwÿnh kute amrêbê me bakukãmãremã arênh kêt. Kute memã me abajtem pytâr ne kute aben ã me bamênhja jarênh kêt.

¹² Metĩndjwÿnh ne uma:. Kam dja me kute Kritu mar kêtja kum uma:. Me badjwÿ gu me ren baje Kritu mar kêt ne ren bamã Metĩndjwÿnh pyma: ne. Nhym be, kati. Arÿm ne gu me tu amim me banhô Bēnjadjwÿr djwÿnhbê Jeju Kritu markumrêx ne arÿm batĩn prãm kêt. Ne kam arÿm Metĩndjwÿnh pymatio banhôbikwakumrêx ne kum amijarênh baba.

¹³ Kam kwârĩk wãnh amim mar rerekre kêt. Me amextire kadjy ne ba Metĩndjwÿnhmã apê. Nhym kam me arÿm 'ã kum ikurên ijo bikênh ba. Gê me te ijo bikênh ba kwârĩk wãnh kam amim mar rerekre kêt. Dja ga me tu amim Jeju mar tÿxkumrêx.

Kute meo Metĩndjwÿnhmã à'wÿr.

¹⁴ Me akĩnh kadjy ne ba arÿm ikônkrão nhÿn Bēnjadjwÿr djwÿnhbê Jeju Kritu Bãmmã me ajarê. ¹⁵ Ta ne me kute amim Jeju mar kunĩ kra. Kàjkwakam me kute amim Jeju marmê pykakam me kute amim Jeju marmê ne me kunĩ kra. Ba arÿm kum me ajo a'uw. Nã bãm kum,

¹⁶⁻¹⁷ —Djũnwã, ara:x ne adjukapriti:rekôt dja ga memã tÿx jadjã. Gê Akarô me umar djakam memã tÿx jadjã gê me kôt tÿ:x ne mrãmri tu amim Kritu markumrêx. Nhym kam Kritu arÿm mrãmri tu me kadjwÿnhbê ÿrkumrêx. Nhym kam me arÿm ô'ã kute mrãmri ne pidjô pykakam arê jabjêkam ku'ê tÿx pyràk. Kam dja me mar tÿxkumrêx. Mÿj

dja me kuma? Bir, Kritu mrāmri kum me abê:kumrêx. Tām dja me mar t̃ỹxkumrêx. Ne kam ô'ã mrāmri me kum me abê:kumrêx ne.

¹⁸Dja me kum me abêkumrêx ne kam ar̃ym pr̃ine kuma. M̃ỹj dja me kuma? Bir, Kritu ta kum me abê:kumrêx. Ja dja me pr̃ine kuma. Kritu nh̃o me ja kuñi dja me pr̃ine kuma. M̃ỹj ne Kritu kum me abêkam kute? Kum me abê ja ne kute m̃ỹjja jabatà:nh pyrāk. M̃ỹjja jabatành ne kum me abê ja'ã amijakre. Me te kute k̃aj̃kwa ñar kon, pyka'ã akremāja pumũ. ã abatà:nh ane nhym me te aktã irê'ỹr b̃ox ne 'ã akremã. Ñar kon, me te 'ênh̃ot ñar krax'ỹr b̃ox ne 'ã akremã. Ñar kon, me te 'ã àbir ñar aparmã rw̃ỹk ne 'ã akremã.

¹⁹Nām ã Kritu kum me abê ra:xo ane. 'Iã akre'ỹr me b̃ox kêt:kumrêx. Me kute mar mex kêt:kumrêx. Kritu kum me abê:ê. Kum me abêo me rer me:x ne. Dja kum me abê rã'ã: rã'ã ne. Nhym be, Djünwã, dja ga memã akren memã arê gê me kuma. Dja me pr̃ine Kritu kum me abêja ma ga kam ar̃ym araxo me kadjw̃ynhbê nh̃y. Ne kam me i p̃ynhk̃ot meo tukñin pr̃ine meo aba mex. Nhym kam me pr̃ine araxmã katon ar̃ym pr̃ine amikam ama. Nã bām ã me Babāmmã ajarênh̃o ane.

²⁰Metĩndjw̃ynh ne ra:xi. Me'õ ne kute raxo t̃ep k̃etkumrêx. Kute m̃ỹjja kuñi nh̃ipêx mar. M̃ỹjja 'õ kubê t̃ỹx k̃etkumrêx. Djām me baje kum m̃ỹjja ra:xo badjã'w̃ỹr nhym te kute me bakadj̃y ip̃exmã nhym kubê t̃ỹxmã? Kati. Kubê t̃ỹx kêt. Ñar, djām me baje amim m̃ỹjja ra:x'õ'ã kar̃o nhym te kute me bamã ip̃ex m̃ã? Arkati. Me bamãbit ne kute m̃ỹjja r̃unh pyrāk. Nhym be, kumã ne m̃ỹjja kuñi kry:re. Kute m̃ỹjja kuñi nh̃ipêx kadj̃y umaro, t̃ỹxo kute me bajakrenh me:xi. Djām gu me baje kum m̃ỹjja rax'õ jarênh nhym te kute umaje ne ip̃ex k̃etmã. Kati. T̃ỹxo me bakadjw̃ynhbê ỹrkam dja ar̃ym m̃ỹjja r̃unh nh̃ipêx ne. ²¹Gu me kam kum,

—Me ije amim Jeju mar kuñi ne ba me amã, “Ara:x ne apyma:kumrêx”, anh̃ỹro iba. Dja ba me aben djô'ã amã arax jarênh rã'ã: rã'ã ne, ane. Gu me ã kum ane.

Me kum aben jabê'ã kute memã kar̃o.

Rô 15.5; Pir 2.1; Ped k 3.8

4 ¹Ê, B̃enjadjw̃ỹr djw̃ynhmã ne ba apê nhym me 'ã kum ikurên idjuwpre. Ba kam ar̃ym ar amã 'ã kar̃o. Kat̃at ar aje amijo aba kadj̃y ne Metĩndjw̃ynh ar̃ym amiw̃ỹr ar ajuw ne ar ajo ba. Kam dja gar kat̃at ar amijo aba nhym Metĩndjw̃ynh ar̃ym ar akam k̃inhkumrêx.

²Dja gar kum amijo angr̃i. Kw̃ar̃ik w̃anh amijo adjāmra kêt ne akr̃anmã ar amijo aba. Kw̃ar̃ik w̃anh memã b̃ex kêt ne memã apr̃iren memã akabên. Gê me'õ ar aj̃o bikêñh jabej akubyn amijã angr̃ỹk nê. Ar amã aben jabêk̃ot amijã angr̃ỹk nê ne. ³Metĩndjw̃ynh Kar̃o kute abenã ar amêñh gar aje abeno anh̃obikwakam aje mrāmri ne me i pydj̃i pyrāk. Kam amã aben jabên abenmã akabên mex jarê. Abenmã akabên mex ry typydji 'ãno djan aben nêje aben pumũ.

⁴Gwaj baje mrāmri ne me i pydj̃i pyrāk ne ren kam axik̃ot bakabên. Metĩndjw̃ynh Kar̃o pydj̃i kute gwaj bajo ba gwaj ren axik̃ot bakabên. Kute amiw̃ỹr gwaj bajw̃ỹr ne gwaj bajo bakam gwaj bakuñi amiw̃ỹr me'õ pydj̃i

kamnhĩxkumrẽxo baba. ⁵Bẽnjadwỳr djwỳnh pydji:. Gwaj bakunĩ baje tu amim Jeju pydji: markumrẽx ne pydji kôt ar amijo baba nhym me arỳm ngômã gwaj bajangij. ⁶Nhym me Batĩndjwỳnh pydji kubê ne gwaj bakunĩ Bãm djwỳnh ne gwaj bakunĩmã Bẽnjadwỳr djwỳnh. Nãm gwaj bakunĩo ban bakunĩ mẽ amijo kajkep. Ga, gwaj baje mrãmri ne me ĩ pydji pyrækja pumũ.

⁷Nhym be, ajtekam gwaj banhĩ pỳnhkôt apỳnh gwaj badjàpênh djà. Kritu ta kum gwaj bakaprĩn gwaj banhĩ pỳnhkôt arỳm amim gwaj bajã karõ. Amim gwaj bajã karõn arỳm gwaj bakunĩmã gwaj badjàpênh djà'ã karõ. Gwaj kam banhĩ pỳnhkôt arỳm apỳnh badjàpênh djà maro baba. Gwaj badjàpênh djà'ã ne Metĩndjwỳnh gwaj bakĩnh djà jarẽ.

⁸Amrêbê: gwaj bakêtri ne Metĩndjwỳnh me bakukãmãremã kum, "Nãm kàjkwamã wabin amim me uwpre tũm krãptĩja pytàn meo mō. Ne kam pykakam me jamã me kĩnh djà ngã", ane.

Ga, Metĩndjwỳnh kute Kritu kàjkwamã àbir jarênhja pumũn kam kute memã kĩnh djà nhõrja pumũ.

⁹Mỳj ne kàjkwamã àbir kêtri nê? Bir, nãm ruw. Nãm apa:rmã pykamã ruw ne pyka mã: nō. ¹⁰Nō:n kam ta ajte wabi. Kàjkwa kunĩ mỳrbê kàjkwa djwỳnhmã wabin kam nhỹ. Kute mỳjja kunĩ mẽ amijo kajkep kadjy kam nhỹ. Kute kàjkwamẽ pykamẽ amijo kajkep ne o ba kadjy kam nhỹ.

¹¹Ga, Kritu àbirkam kute memã me kĩnh djà nhõrja pumũ. Tãm ne Metĩndjwỳnh me bakukãmãremã arẽ. Mỳj'ã ne kute memã kĩnh djà nhõrja amijakre? Bir, kute memã apỳnh àpênh djà nhõr'ã ne amijakre. Kritu ne arỳm gwaj bamã apỳnh badjàpênh djàri'ã ajarẽ gwaj maro baba. Ar ije 'ã idjujarênhmã ne ar ikwỳmã 'ã karõn ar ijano. Bar kam ije omũnhkôt memã 'ã idjujarênh ar iba. Nhym kam ajte gwaj bakwỳmã apỳnh kabên jarẽ gwaj maro baba ne arỳm kukwakam amũ memã kabên jarênho baba. Nhym kam ajte gwaj bakwỳmã bakabên mex'ã karõ gwaj me kute Jeju mar kêtjamã arênho baba. Nhym kam me arỳm amim Jeju maro ba. Nhym kam ajte gwaj bakwỳmã me kute Jeju marjao djuw mexo ba'ã karõ. Gwaj meo djuw mexo baba nhym kam me tu amim Jeju mar tỳxkumrẽx ne 'ã ukanga kêt ne ar ba. Nhym kam ajte gwaj bakwỳmã memã kukràdjà'ã badjujarênh'ã karõ gwaj memã 'ã badjujarênho baba. Kritu kute gwaj bakĩnh djà'ã gwaj bamã apỳnh badjàpênh djà nhõr ne ja.

¹²Dja gwaj apỳnh badjàpênh djàjakam apê:, Jeju nhõ me ja prĩne kum mex kadjy apê: nhym kam me adjwỳnhdjwỳ Metĩndjwỳnhmã àpênh ar ba. Gwaj me kadjy badjàpênh ar baba nhym me kunĩ arỳm Kritu mar mexo amũ amikamên arỳm amim mar ra:x ne. Me kute Kritu mẽ ĩ pydji pyræk ja arỳm amim mar ra:x ne. ¹³Djãm kam dja gwaj Metĩndjwỳnh Kra mar punun kam bakabên kajgo'õ mỳr jabej abenmã bakabên ar baba? Kati. Dja gwaj Kra'ã bakabên pydjibit man axikôt arên tu amim markumrẽx. Ne kam baje me prĩne pyræk kêt ne Kritu mar rerekre kêt ne bajabatànkhkumrẽx. Ne kam prĩne amim kuman arỳm amim mar ra:xkumrẽx.

¹⁴Djām gwaj bano rerekre kute me prĩre no rerekre pyrāk rā'āmā? Nhym ap̃yñh me 'êxnhĩ mrān bōx ne no t̃yxtikam ari gwaj banoo biknoro bamā? Me kute ari ap̃yñh me kukràdjā jarēnho kute kōk, kute ngō djākā ari m̃ỹjja jap̃in pyrāk. Djām gwaj baje jām Kritukōt bakabēn djir ne ajte jām me kukràdjā punukōt bakabēn djir ne ari: bakabēn jadjw̃yro babamā? Kati.

¹⁵Gwaj ba dja gwaj bamā aben jabēn bakabēn katātbit jarēn ar̃ym k̃ajmā Kritumā aben kamēnho tē. Baje mar mexo, kum bamexo k̃ajmā aben kamēnho tē. Ga, gwaj bakrāja pumũ. Gwaj bakrākam badjumar ne kam amũ banhikrao apē nār baparkam mrā. Gwaj bakrā ne amũ gwaj bakukràdjā kunĩ ngrēk ne gwaj bajo ba. Gwaj bakrā kumrēx umar nhym kam ô'ā amũ gwaj bakukràdjā kunĩ apē. Kritudjw̃y ne kute gwaj bakrā pyrāk ne gwaj bakunio ba gwaj kukwakam ap̃yñh kum badjapēnh djāri kum badjapēnh ar baba.

¹⁶Ga, gwaj bapar, bate, bapa, banhikra, bano, banhijākra, bakukràdjā kunĩ, kunĩ ap̃yñh gwaj bakudjēkkōt kute aben jam̃yñh t̃yx, kute abenmā t̃yx jangjēnh mex. Ne ren gwaj bakudjēk kēt gwaj ren bakukràdjā kunĩ ren aben bē ajka'u gwaj ren kam k̃ajmā baku'ê kēt. Kritudjw̃y ne ā ane. Nām gwaj bakrāptio ōbikwa gwaj banhĩ p̃yñhkōt ap̃yñh kum badjapēnh djāri. Gwaj kam baje aben jam̃yñh t̃yx m̃an prābē abeno banhōbikwan baro'ā Kritumā apē. Te ap̃yñh kum badjapēnh djāri gwaj baro'ā kum badjapēnh ar baban o abenmā t̃yx jangjēnho baba. Kute gwaj bamā badjapēnh djā'ā ujarēnh kōt gwaj kum badjapēnh ar baba. Gwaj bamā aben jabēo ro'ā aben kamēnho mō. Gwaj baje mar mexo, kum bamexo aben kamēnho mō.

Me kute me kukràdjā punu kōt amijo ba kēt mā.

Kor 3.5; Ped k 4.7

¹⁷Ije ar amā ja jarēnhkam djām ar aje arek amijo aba t̃um kōt amijo aba rā'āmā? Amrēbē ne gar ate Met̃indjw̃yñh bē ar amijo aban me bajtem kukràdjā punu kōt ar amijo aba. Djām aje arek me kukràdjā punu kōt amijo aba rā'āmā? Kati. Tām ne ba ar abē uma:. Me wā ne me amim m̃ỹjja kajgobit'ā karōo ba.

¹⁸Nām me tu amakkre kētkumrēx. Nhym me te kute memā m̃ỹjja mex'ā karō nhym me kute mar kētkumrēx. M̃ỹjja'ā me kabēn kute amijakreja ne me kute mar kētkumrēx. Kam ne me ar̃ym umar djākam m̃ỹjja punubit man ar̃ik ar ba. Ar̃ik ar ba kute mrāmri ne akamāt kō tykkam me ar̃ik ar baja pyrāk. Nām me Met̃indjw̃yñhbē: amijo ban kam kōt t̃in ne ar baja mar kētkumrēx.

¹⁹Nhym ren me me akre ren me amimaro tēn ren ar̃ym amim ngryk ne. Nhym be, kati. Me ja ne me kute amimar kētkumrēx ne kam kute kurēbit mar ne aben bē me kupēnh ra:x ne m̃ỹjja punu kunĩ nhipēxo ban ajbit mar prā:m ne.

²⁰Nhym be, Kritu. Djā ne gwaj bamā,

—Ajrā mekōt ā amijo ane, ane? Arkati. ²¹Ar̃ym ne gar mrāmri Jeju kabēn katāt kōt ama. Nām amā, “Kwār̃ik wānh”, ane. Nār ar akw̃y aje mar kajgo jabej ba ajte ar amā tām jarē. ²²Amrēbē ne gar me kum Met̃indjw̃yñh k̃inh kētja kukràdjā kōt ar amijo aba. Aje kangamā. Me kukràdjā kōt ne me kum m̃ỹjja punu prām

ne amim 'êx ne amim, “Ajrã, kam amexkumrêx”, anhÿro ba. Aje me kukràdjà ja kangamã. ²³Adjumar djà ny kadjy aje amimarmã. ²⁴Ne amrãnh nymã ne mrãmri Metindjwÿnh katàtkôt katàt aje amijo abamã ne mexo amexmã.

²⁵Kam memã ajêxo abaja tu wãnh kangakumrêx ne abu'ã me kunĩmã akabên katàtbit jarê. Mÿkam? Bir, Kritu amikôt gwaj bakunio ba gwaj baje kumê banhĩ pydji pyrãk. Kam dja gwaj memã bakabên katàt jarê.

²⁶Godja ga angryk jabej kwãrik wãnh kam ajaxwe kêt. Kwãrik wãnh angryk'ã akamàt kêt ne angryk 'iry kêt. ²⁷Ajaxwe kêt gê Xatanaj akam ãm kêt.

²⁸Kwãrik wãnh ar ajô adjàkĩnhĩ ajte mÿjja 'ôo adjàkĩnh kêtukumrêx. Ga dja ga adjapênh tÿx ne anhikrao katàt mÿjja kupênh mex. Ne kam adjapênh pãnh arÿm amim anhô mÿjja jamÿ. Ne kam arÿm amikutã me ô mÿjja kêtjamã kwÿ ngã.

Me kabên mex'ã kute memã karô.

²⁹Kwãrik wãnh akabên punu'ô jarênh kêt. Memã akabên mexbit jarê gê me kuman mex. Gê me mexo amũ amikamên arÿm mexkumrêx.

³⁰Kwãrik wãnh Metindjwÿnh Karômã kaprĩ jadjàr kêt. Metindjwÿnh ne arÿm ar amã ano nhym amim ar ajo ba. Nhym o kute mrãmri ne arÿm ar ajã kute aminhidji nhôr pyrãk. ^c Dja Karô arek amim ar ajo ba: nhym kam Jeju arÿm bôx. Bôx ne amikôt ar ajo mô.

³¹Dja gar wãnh angryk, kam amadjàkam atokryja wãnh kanga. Ne wãnh mekam adjàkrêmê angrykmê akabên punumê wãnh kangakumrêx. Ar aje meo abikênh'ã amim karôja kunĩ dja ga wãnh kangakumrêx.

³²Ar ga dja gar amã aben kaprĩn abenmã abên rerek ne aben jaxwe maro aknon abenkam angryk kêt. Mÿkam? Bir ga, Metindjwÿnh arÿm Kritu tykkôt kute ar ajaxwe maro biknor ne ar akam ngryk kêtja pumũ. Kam dja gar aben jaxwe maro aknon abenkam angryk kêt.

5 ¹Ga, me bãm kum kra jabê nhym kute bãm kôt amijo baja pumũ. Nãm kute amim,

—Ba djünwã kudjwa, ba djünwã kudjwa, anhÿro ba. Metindjwÿnh kum ar ajabêkam dja gar kôt ar amijo aban kudjwa amã me abêo aba.

²Ga, Kritu kum gwaj bajabê:ja pumũ. Ne kam arÿm gwaj bajaxwe pãnh Metindjwÿnhmã amingã nhym me kam kubĩ nhym arÿm gwaj bajaxwe pãnh ty. Kritu kute mrãmri ne mry bĩn pyrãk, me kute amrêbê me axwe pãnh kute Metindjwÿnhmã mry par pyrãk. Me kum mry pan kubô nhym arÿm ardjành bãn kĩnh ne. Dja gar Kritu kudjwa ã amã me abêo ane nhym arÿm akam kĩnhkumrêx ne.

^c **4.30** Ga, me kute mÿjja'ã aminhidji janhôr nhym arÿm amirĩtkumrêxja pumũ. Ar gadjwÿ Metindjwÿnh arÿm ar amã Karô jano nhym ar ajo ba gar arÿm amim, “Mrãmri ne arÿm ijo krakumrêx. Ga, arÿm kute imã Karô janor nhym kute ijo baja pumũ”, ane.

Apÿnh me axwe djàri nêje kute me kukrà.

A Xim 2.4; Xij 4.4; Dju k 1.6, 2.15

³Nhym be, me mjên djwÿnh nàr prô djwÿnh kupa'ã kurẽ ba. Nàr me àpênh punu:re kunĩ nhym me arÿm mekam pijàm ne. Nàr me kute mÿjjao atom rÿnh prã:m. Kwärík wánh ar ajô amijo anhÿr kêtukumrêx gê me ajarênh kêtukumrêx. Djãm Jeju nhô me ja kute ã amijo anhÿrkam mex got? ⁴Nàr, me kabênkamdjwÿ. Ar amy aje me nire kukràdjã'ã me aprÿ nhym me ar akam pijàm. Nhym ar anire aje me my kukràdjã'ã me aprÿ nhym me ar akam pijàm. Nàr, ar abixaêrkôt ar akabên kajgo. Nàr me keket kadjy ar amy me ni'ã abêno ajkê nhym ar ani amipãnh me my'ã abêno ajkê. Ar akabên ja ne mex kêt. Kwärík wánh memã arênh kêt. Atemã dja gar memã Metîndjwÿnhkam amikînh jarê.

⁵Nhym be, me mjên djwÿnh nàr prô djwÿnh kupa'ã kurẽ ba. Nàr, me àpênh punu:re nhym me mekam pijàm ne. Nàr, me kute mÿjjao atom rÿnh prã:m. Me ja ne me mrãmri ne me kute mÿjjao metîndjwÿnh karô nhipêxmã amijarêno ba pyræk. Djãm me ja Metîndjwÿnh kute meo bamã? Djãm Kritumê Metîndjwÿnh ar me kunimã Bênjadjwÿrkam djãm ar kute meo bamã? Nàr, djãm ar kute me jamã ar ô mÿjja nhörmã? Arkati. Ja ne gar aje amrêbê mar.

⁶Ar aje markam kwärík wánh me'ô ajte kabên kajgoo arík ar amã,

—Ajrã. ã ajaxweo ane. Dja Metîndjwÿnh ajmã ajo kêtukumrêx, anhÿr kêt. Kwärík wánh o anoo biknor kêt. Me amakkre kêt prãm kute ã axweo anhÿr prãm kam ne Metîndjwÿnh arÿm mekam ngry:k ne. ⁷Kam kwärík wánh mekôt ã ar ajaxweo anhÿr kêt.

⁸Mÿkam? Bir, amrêbê ne gar ajaxwe:n aje akamât kô tykkam me ar baja pyræk. Nhym be, jakam ne gar arÿm Bênjadjwÿr djwÿnh kôt ar amijo aban arÿm aje a'uri me ar baja pyræk. Bênjadjwÿr djwÿnh kute ar ajo krakam dja gar ajmã akute kêt ne katât ar amijo aba. Dja gar aje mrãmri ne me a'uri ar baja pyræk. ⁹Metîndjwÿnh Karô dja meo ba nhym kam me ô'ã ukaprîkumrêx ne katât kute kabên jarênhkumrêx ne 'êxnhĩ kêtukumrêx.

¹⁰Dja gar Bênjadjwÿr djwÿnh kînh, mÿj akabênkôt, aje mÿjo abakôt aje Bênjadjwÿro kînh jabej amikabi. ¹¹Ne kwärík wánh me axwe kôt ajaxwe kêt. Me axwe ne me kute akamât kô tykkam me àpênh punu pyræk. Djãm me àpênh punu djô'ã mÿjja mex got? Arkati. Kwärík wánh me axwe kôt ar ajaxwe kêt. Ar ga dja gar me axwe nêje me kukrà.

¹²Mÿkam dja gar me axwe kôt ajaxwe kêt? Bir, me me kãxã apdjun ba punukumrêx. Gwaj ren abenmã me arên ren bapijã:m ne. ¹³Me axwe ne me apdjun àpênh punuo ba: nhym me arÿm memã Metîndjwÿnh kabên jarê. Nhym kam me arÿm amijaxwe ma. Me kute memã arênh nhym me kute amimar kute mrãmri ne me kute memã mÿjja kurwÿkam mÿjja kunĩ kum amirît pyræk. ¹⁴Me kute memã Metîndjwÿnh kabên jarênhkambit ne me arÿm kute amijaxwe kunĩ mar. Amrêbê: ne me me bakukãmãremã me kute amijaxwe mar'ã ajarê. Me memã kum,

“Kute mrāmri ne me ôto nōrkam kute me kabēn mar kêt pyrāk ne ga aje Metīndjwŷnh mar kêt.

On ano tŷx ne amim kabēn ma kute mrāmri ne me krā apōx ne no tŷxkam amak mex pyrāk.

Aje kabēn mar kêt kute mrāmri ne me tyk kute me kabēn mar kêt pyrāk. On kabēn man kôt ar amijo aba kute mrāmri ne me tyk ne akubyn tŷn ne ar ba pyrāk.

Dja ga kabēn ma nhym Kritu arŷm prŷne amā arē ga prŷne amima.

Kute mrāmri ne me kute memā pōk ne o kute pry kurwŷ nhym kam me kute prŷne rŷt mex pyrāk”, ane.

Mrāmri ne me kute me bakukāmāremā arēnhkumrēx. Mrāmri ne Metīndjwŷnh kute memā arēnh ne kute me axwe kunŷo amirŷtmā.

¹⁵Kam dja gar amijā ano tŷx ne katāt ar amijo aban ajmā akute kêt. Djām ano kētmā? Kati. Dja gar akrā mex ne amijā ano tŷ:x ne katāt ar amijo aba. ¹⁶Ar abu'ā me axwe kunŷja dja gar me'ā ano tŷ:x. Nhym kam ar aje memā Metīndjwŷnh kabēn jarēnh djā ar awŷr bōx gar arŷm memā arē. Akati jakam me axwe krāptŷkam dja gar ā memā ane.

¹⁷Kam kwārŷk wānh ar akrā punu kêt. Dja gar amijo Bēnjadjwŷr djwŷnh man kum,

—Mŷj dja ba nē ga kam arŷm ikam akŷnhkumrēx jabej? ane. Dja gar ā kum anen arŷm prŷne amijo Bēnjadjwŷr djwŷnh markumrēx.

¹⁸Kwārŷk wānh kadjwati kangōkam^d ar abibānh kêt. Kam ne me arŷm amijo ajkēn punu mex ne. Ar ga dja gar Metīndjwŷnh Karō mar tŷx ne 'ā adjukanga kêt gē ar anhŷ pŷnhkôt raxo ar akadjwŷnhbē nhŷn ar ajo ba mex.

¹⁹Dja gar mar tŷx ne abenmā mebē idjaer nhō me ngrer tŷm jarē, me ngrerkôt Bēnjadjwŷr djwŷnhmā mextire jarē. Metīndjwŷnh'ā me ngrerja kunŷ jarē. Djām ate akrān ajajkwa kajgokambit aje Bēnjadjwŷr djwŷnhmā me ngrer jarēnhmā? Kati. Dja gar amikam me ngrerkam kabēnja markumrēx ne angrerkôt kum arēnhkumrēx.

²⁰Dja gar Karō mar tŷx ne mā Metīndjwŷnhmā, me Babāmmā amikŷnh jarē. Mŷjja kunŷkôt kum amikŷnh jarē. Djām ar adjumar mexkambit dja gar kum amikŷnh jarē? Kati. Ar adjumar punukamdjwŷ dja gar kum,

—Djŷnwā, te idjumar punu ga mā ijo djuw mex ne mā ijo kŷnh. Bēnjadjwŷr djwŷnhbē Jeju Kritu ba tu amim markumrēx ne arŷm amā amikŷnh jarē, ane. Dja gar akati kunŷkôt ā kum amikŷnh jarēho ane.

²¹Dja gar akrānmā aben kabēn man kôt ar amijo aba. Ar aje Metīndjwŷnh pŷma markam dja gar ā amijo abao ane.

^d5.18 Mŷjja me kute o kōm ne kôt bibānh kunŷja, kadjwati kangōmē uba kangōmē, mŷjja kangō kunŷ ne me kum kadjwati kangō jarē.

Prômê mjênêmê abenã memã karô.

Kô k 11.3; Kor 3.18; Ped k 3.1

²²Me aniremã ne ba ikabên jarê. Dja gar amjên kabên man akrânãmã kôt ar amijo aba. Aje mrãmri ne Bênjadjwÿr djwÿnh kôt ar amijo aba pyrâk dja gar ã amjên kôt amijo abao ane. ²³Mÿkam? Bir, ar amjên ne ar ajo ba kute mrãmri ne me krâkam umar ne o kute amingrêk ne ba pyrâk. Me krâkam ne me umar ne kam amũ ikrao apê nâr parkam mrã. Me krã ne amũ me kukràdjã kunĩ ngrêk ne meo ba. Nãm Kritudjwÿ ã me kute amim marja kunĩ ane. Ta ne kute me krã pyrâk ne meo ba. Ne kam arÿm me utân meo ba. Ô me kunĩ ne me kute ta ã pyrâk nhym me utân meo ba. ²⁴Nhym kam Kritu nhõ me kute amim mar kunĩja akrânãmã kabên man kôt amijo ba. Dja me aniredjwÿ ã amjên kabên kunĩ mar ne kôt amijo abao ane.

²⁵Me amymãdjwÿ ne ba ikabên jarê. Dja gar amã aprô jabê: kute Kritu kum ô me kute amim marja kunĩ jabê pyrâk. Ga, Kritu arÿm me kadjy tykja pumũ.

²⁶Mÿj kadjy ne me kadjy ty? Bir, prïne kute meo mex kadjy. Kute mrãmri ne me kute ngôo kubêkã pônñ nhym prïne mex pyrâk. Mrãmri ne kabên kute ngôo pyrâk ne prïne meo mex. Kritu memã kabên jarê nhym me amim kuman arÿm Metindjwÿnh mexo mex. Ja kadjy ne Kritu me kadjy ty. ²⁷Ô me kute amim marja kunĩ prïne kum me:xkumrêx nhym me arÿm kum me kĩ:nhkumrêx nhym kam kute amikabem me umjÿr ne kute ar meo ba kadjy. Ja kadjy ne Kritu me kadjy ty. Dja ô me ja kute ta ã pyrâkja prïne mexkumrêx ne axwe kêtumrêx kute mrãmri ne me kã mjô kêtumrêx ne ngrã kêtumrêx nhym mÿjja 'ô kute meo bikênñ kêtumrêx pyrâk. Dja me Metindjwÿnh mexo mex ne kum punu kêtumrêx nhym arÿm meo ba. Ja kadjy ne Kritu me kadjy ty. Be, djãm kum ô me ja jabê ngri: got?

²⁸Bir be, me mydjwÿ dja me ã kum prô jabêo ane. Kum prô jabêo kute mrãmri ne me kum aminhĩ jabêja pyrâk. Me kum prô jabêja ne me kum aminhĩ jabê. ²⁹Djã nãm me'ô kum aminhĩ kurê? Kati. Me kum aminhĩ jabê ne ô kwÿ krênêmê kubêkãmê mÿjja kunĩo aminhĩo djuw mex.

Nãm ã Bênjadjwÿr djwÿnh me baje Kritu mar djwÿnhô djuw mexo ane. ³⁰Me banhĩ pÿnhkôt ne gu me baje Kritumê banhĩ typdji pyrâk. Baje Kritu pa pyrâk, no pyrâk, par pyrâk. Baje ta kukràdjã kunĩ pyrâkkam ne Kritu amim me bajo djuw mex.

Dja ã me amim prôdjwÿo djuw mexo ane. ³¹Amrêbê: ne me bakukãmãre 'ã memã kum,

“Kamã dja me my prô kadjy arÿm bãmme nã arkum iren kam arÿm prôbit'ã ngrã ne.

Nhym kam ar ã abenã tÿm ne kam kute ã typdji pyrâk.”
Nãm me bakukãmãre ã memã ane.

³²Be, ije ar amã kukràdjã jarênñja ne me kute prïne mar mex kêtumrêx, mebê tÿx. Kritumê me bamê ô me kute amim marja kunĩ'ã ne ba ikabên ja jarê.

³³Kam ne ba ar amã aprõ jabêkumrëxmã ar amã 'ã karõ. Kute mrãmri ne ar amã amijabê pyrãk ne ar amã aprõ jabên aje o djuw mexmã. Nhym ar anireja, ar amjên ne ar ajo ba. Kam ar aje amijã marmã ne ba ar amã 'ã karõ. Tãm ne ja.

Bämmë kramë abenã memã karõ.

Kor 3.20

6 ¹Jakam ne ba me aprïremã 'ã karõ. Bënjadjwÿr djwÿnh kabënkôt dja gar abämmë anã kabën man ar kabën kôt ar amijo aba. Ja ne mex. ²⁻³Mÿkam? Bir, amrêbê: Metïndjwÿnh me bakukãmãremã kum, “Me amã abämmë anã jabên ar kabën ma.”

Nãm ã memã anen kam kôt memã mÿjja mex jarën memã kum,

“Kam arÿm adjumar mex ne kribêm pykakam ar aba”, ane.

Metïndjwÿnh kute memã 'ã karõkôt kukràdjã ne ja. Kukràdjã kumrëx kute kôt memã mÿjja mex jarënh ne ja. Kam dja gar mar tÿx ne.

⁴Ne ar amy, ar ajabatãnhwãdjwÿ, ar amã ne ba 'ã karõ. Kwãrïk wãnh akra arkum amikurê'uk kêt. Ari arkum adjãkrêo kum amikurê'uk kêt. Ar ga dja gar akumrëx amijã Bënjadjwÿr djwÿnh kabën man arÿm katàt kôt ar amijo aba. Ne kam kôt axwe nêje ar akren kam mrãnh mex'ã arkum karõ. Dja gar ã akra aro ane gê ar akôt Metïndjwÿnh kôt ar amijo ba.

Bënjadjwÿrmë õ àpënhmë abenã memã karõ.

Kor 3.22; Xim k 6.1; Xit 2.9; Ped k 2.18

⁵Ar akwÿ ne me arÿm amim ar apa 'amÿ gar memã adjàpënh tÿx kajgo ar aba. Ar amã ne ba ikabën. Dja gar pykakam ar anhõ bënënjadjwÿr kabën ma. Ar anhõ bënënjadjwÿr raxmë uma dja gar aman kum adjàpënh katàt. Kute mrãmri ne Kritumã ar adjàpënh pyrãk dja gar ã kum adjàpënh ane.

⁶Djãm ar aje anhõ bënënjadjwÿr ÿtãbit kum adjàpënh katàtmã? Kati. Ar amã kàxkamdjwÿ dja gar amim,

—Kati, Kritumã ne ba apê. Kam dja ba Metïndjwÿnh kabën kôt mrãmri pykakam inhõ Bënënjadjwÿrmã idjàpënh katàtkumrëx. ⁷Dja ba kabën man kum idjàpënhkam ikïnh. Nã bãm kute pykakam memã idjàpënh pyrãk. Nhym be, kati. Kàjkwakam Bënënjadjwÿr djwÿnhmã ne ba apê, ane. Dja gar ã amim anen kam kum adjàpënhkam akïnh.

⁸Mÿkam? Bir, ar akwÿ apa 'amÿnh aje me kabën kôt adjàpënh tÿx kajgo ar aba. Bënënjadjwÿr djwÿnh Jeju kute aparmã ar adjàpënh pumûnh. Ar adjàpënh mex kôt dja ar amã o pãnh mex. Nãr ar akwÿ apa 'amÿnh këtwa ne ar ga gar adjàpënh ar aba. Me kute ar amã o pãnh kadjj gar adjàpënh ar aba. Bënënjadjwÿr djwÿnh kute ar adjàpënh pumûnh. Ar adjàpënh mex kôt dja ï ar amã o pãnh mex. Me akunï adjàpënh mex kôt dja ta amã o pãnh mex. Tãm ne gar amrêbê ama.

⁹Ne bënënjadjwÿr ar, ar aje amim me pa 'amÿnh nhym me ar amã àpënh kajgo ar bawã ar amã ne ba ikabën. Dja gar ije ajbir ar anhõ àpënhmã ikabën jarënhja ma. Ikabën kôt ar gadjwÿ ar anhõ àpënhmã amex. Kwãrïk

wānh aje meo abikēnhmā me kangrôhno aba kêt. Djām bēnjadjwÿr'ă apydji? Kati. Ar gadjwÿ ne kâjkwakam ar anhô Bēnjadjwÿr djwÿnh. Tām ne ba ar amā arê gar amrêbê aje mar. Ta ne kum me'ô pyma kêtukumrêx.

Metîndjwÿnh nhô kâxo kubêkà'ă ujarênh.

Rô 16.20; Tex k 5.8; Xij 4.7; Ped k 5.8

¹⁰Akmere àpnhîre ar, ije ar amā arêhno ino rer kadjy ne ja. Bēnjadjwÿr djwÿnh tÿ:xi. Atÿx kadjy gora amim maro aba nhym arÿm ar amā atÿx jadjà.

¹¹Me karô punu nhô bēnjadjwÿr kute gwaj bamā 'êx ne gwaj banoo biknor prâmkumrêx. Dja gar amijā ano tÿx ne arek kubê dja nhym arÿm ar anoo biknor kêt. Arek kubê ar adjām ne aje kangôn kadjy dja gar aminêje Metîndjwÿnh nhô kâxo kubêkà jangjê, kute gwaj bamā kâxo kubêkà nhôr kunija aminêje angjê.

¹²Mÿkam dja gar angjê? Bir, djām me î, gwaj baje me omũnhja ne gwaj baje aminêje me kangônhamā? Kati. Me karô punu pumũnh kêtja. Apÿnh me axwe nhô bēnjadjwÿr ja ne gwaj baje aminêje me kangônhamā. Apÿnh me karô punu, me rûnh 'itÿx ja ne gwaj baje aminêje me kangônhamā. Pykakam me axwe prâmja ne me kute mrâmri ne akamât kô tykkam me mrân punuja pyrāk. Me ja nhô bēnjadjwÿr ne gwaj baje aminêje kangônhamā. Kâjkwakam me karô jaxwe ar baja. Me karô punu ja ne gwaj baje aminêje me kangônhamā. ¹³Kam, dja gar aminêje Metîndjwÿnh nhô kâxo kubêkà kunî jangjê. Dja aje me kangôn nhô akati awÿr bôx ga mebê atÿx ne me kangônho dja. Ne kam arÿm meo apan me kujate. Kam dja ga arek mebê adjām tÿx rā'ă.

¹⁴Be, mÿj dja mebê ar anhô kâxo kubêkàja kute gar aminêje angij? Bir, ajêxnhi kêt ne akabênkumrêx. Ajêxnhi kêt kadjy ne ar anhô kâxo apre djā. Ga, krâkamngôn kâxo pre djāo kute kâ janênh tÿxja pumũ. Kute o kâxo kubêkàja kunî janênh tÿx nhym arÿm 'ă rorok kêt. Ar gadjwÿ ar aje apre djāo amikrax pre măn prâbê ajêxnhi kêt ne akabênkumrêx. Akabên kajgo kêt ne arek me karô punu kangônho dja. Nhym kam me te kute Metîndjwÿnhbê ar ajo akêxmă.

Metîndjwÿnh kabênkôt dja gar katât ar amijo aban ajaxwe kêt. Akatât jabê ne anhô kâxo anhinôkâ. Ga, krâkamngôn kute kurê djwÿnhbê amipytar kadjy kute kâxo inôkâ jangjênhja pumũ. Ar gadjwÿ ar aje kâxo ar anhinôkâ jadjâr măn prâbê ajaxwe kêt ne Metîndjwÿnhmă akatât. Ne arÿm me karô punubê amipytan aminêje kangônho dja.

¹⁵Ar prîne 'ă ujarênh nyja ma. Aje 'ă ujarênh ny mar jabê ne ar aparkâ tÿx. Ga, krâkamngôn kute parkâ tÿx jangjênhja pumũ. Kurê djwÿnh'ÿr prôt ne kute amiparo bikênh kêt kadjy ne kute parkâ tÿx jangjênh. Ar gadjwÿ ar aje ar aparkâ tÿx jadjâr măn prâbê dja gar Kritu'ă ujarênh ny kôt adjumar mexja prîne aman arÿm me'ÿr mrân memă arê. Dja gar memă arên arÿm o aminêje me karô punu kangônho dja nhym me te: kute Metîndjwÿnhbê ar ajo akêxmă.

¹⁶Dja gar kam tu amim Metîndjwÿnh markumrêx. Aje tu amim markumrêx jabê ne ar anhô kâxo kruwbê âptâr djā. Ga, krâkamngôn kute kruwbê âptâr kadjy kute amÿnhja pumũ. Ar gadjwÿ ar aje anhô kruwbê âptâr djā byr măn

pràbê tu amim Metĩndjwỳnh markumrêx. Tu amim markumrêx ne arỳm arek me karô jaxwe nhô kruwbê adjaptàro dja. Aje tu amim markumrêx jao dja ga ô kuwyo kruw kunĩbê aptàn mã pa. Me kabên punu, apỳnh me kaprĩ djàrĩ, apỳnh me tokry djàrĩ ne kubê me karô jaxwe nhô kuwyo kruwja. Ar aje tu amim markumrêxjao dja gar mã pa. Nhym me te: kute Metĩndjwỳnhbê ar ajo akêxmã.

¹⁷Mrãmri ne Metĩndjwỳnh arỳm kute amim ar apytàrkumrêx. Ja dja gar tu amim markumrêx. Jabê ne ngônho ar akrădjê. Ga, krăkamngôn kute amikră pytăr kadjy kute ngônho krădjê turja pumũ. Ar gadjwỳ ar aje ngônho akrădjê tur măn pràbê tu amim ja markumrêx. Mrãmri Metĩndjwỳnh arỳm kute amim ar apytàrkumrêxja markumrêx. Ne kam arek me karô punu kangônho dja nhym me arỳm te kute Metĩndjwỳnhbê ar ajo akêxmã.

Dja gar ajte prĩne Metĩndjwỳnh Karô kabên man memã arê. Aje kabên mar jabê ne ar anhô kàxdjwa kajgo. Ga, krăkamngôn kute kurê djwỳnhò àpanh kadjy kute ô kàxdjwa kajgo jamỳnhja pumũ. Ar gadjwỳ ar aje ar anhô kàxdjwa kajgo byr măn pràbê prĩne Metĩndjwỳnh Karô kabên man memã arê. Ne arỳm me karô punu kangônho dja nhym me arỳm te kute Metĩndjwỳnhbê ar ajo akêxmã.

¹⁸Dja gar kam Metĩndjwỳnhmã akabêno aba. Kum mỳjja kunĩo a'wỳ. Akati kunĩkôt kum ar akabên jarê. Aje Metĩndjwỳnh Karô mar'ã ar amã djukanga kêt gê prĩne ar ajo ba mex. Prĩne kute ar ajo ba mexkam mã Metĩndjwỳnhmã akabên jarê. Kum Jeju nhô me ja kunĩo a'wỳ. Ar ano tỳx ne amã djukanga kêt ne meo a'wỳ.

¹⁹Badjwỳ kum ijo a'wỳ gê ijamak'ỳr kabêno bôx ba gop imã me uma kêt ne memã kabên jarê. Me krăptĩ kute Kritu'ã ujarênh ny mar kêt rã'ã. Ba gop me kunĩmã arênhò amirĩtkumrêx gê 'ã ujarênh ny memã amirĩtkumrêx.

²⁰Ba ne ba Běnjadjwỳr djwỳnh kaběnkôt memã 'ã ujarênh ny jarênhò iba nhym me arỳm kàxiràx jao idjuwpre. Dja gar kum ijo a'wỳ gê me te arỳm idjuwpre ba gop imã me uma kêt ne memã arěnhkumrêx ne gop mrãmri kaběnkôt ibê 'ã idjujarênh djwỳnhkumrêx ne memã arěnhkumrêx.

²¹⁻²²Xikiku ne ba arỳm ar amã ano. Imã gwaj bakamy Xikiku jabêkumrêx nhym Běnjadjwỳr djwỳnhmã àpěnh katàtkumrêx ne 'ã ukanga kêtumrêx. Ba arỳm ar amã ano. Gêdja ar awỳr bôx ne arỳm ijã ar amã ajarê. Mỳjja kunĩ'ã ar amã ajarê gar arỳm iman arỳm ikam adjumar punu kêt ne akĩnh.

²³Metĩndjwỳnhbê ne me Babãm. Ne Běnjadjwỳr djwỳnhbê ne Jeju Kritu. Gê ar ar aje abeno akamywão djuw mex gar adjumar mex ne amã aben jabêkumrêx ne tu amim ar markumrêx. ²⁴Ar amã Běnjadjwỳr djwỳnhbê Jeju Kritu jabêkumrêx ne 'ã adjukanga kêtja gê ar tu kum ar akaprĩkumrêx.^e Tãm ne ja.

^e 6.24 Djãm ar ga ne gar adjukaprĩ nhym ar pãnh arỳm kum ar akaprĩ Kati. Ar ta ne ar tu kum ar akaprĩkumrêx.